



Forbrukerklageutvalget

Vedtak i Forbrukerklageutvalgets sak 73507

Sakens parter

Klager: John Ragnar Edvardsen, Johan Bergs Gate 4 A, 7900 Rørvik

Innklaget: Tom Mårten Engebretsen, Persroa 5, 1914 Ytre Enebakk

Kort oppsummering av saken og utfall

Kjøp av bruktbil mellom private parter. Klage på feil med motor. Krav om prisavslag og erstatning. Ikke medhold.

Sammenheng av faktiske forhold og partenes anførsler

Klageren kjøpte den 11.10.2022 en Pontiac Firebird 455 1971-modell med registreringsnummer K4480 og kilometerstand på 95 247 for 300 000 kroner. Avtalen ble inngått muntlig.

Av salgsannonser fremgår blant annet følgende:

«Fin Pontiac Firebird 455, som er boret til 465. Sparker fra seg med mellom 400-500 hk. Ikke benket så vet ikke eksakt.

Dette er et pent eksemplar, men ikke strøken. Nye dekk, nyoverhelt forsterket bakaksel mm.. Gikk fint gjennom eu kontroll. Fritatt for videre eu kontroll Selges uten noe form for garanti.

En bil som får mye oppmerksomhet både på treff og når man er ute og cruiser.»

Klageren forklarer at innklagde opplyste at motoren var i meget god stand, og at det for øvrig fulgte med dokumentasjon på overhaling av motoren. Klageren har vedlagt dokumentasjon på overhalt motor fra 28.07.2005.

Det fremgår av klagerens opplysninger at bilen tidligere er importert og at første eier av bilen i Norge ble registrert 28.07.2006, og at innklagde overtok bilen den 05.09.2009.

Klageren opplyser at han oppdaget flere feil med bilen før lagring av bilen vinteren 2022/2023, og byttet derfor startmotor, forgasser (grunnet bensinlekkasje) og foringer i for- og bakstilling i løpet av vinteren. Klageren opplyser at det også var diverse feil med det elektriske anlegget, og at han byttet clutch. Ifølge klageren kostet dette om lag 20 000 kroner, i tillegg til arbeidstid.

Klageren forklarer videre at bilen ikke ble kjørt så mye sommeren 2023 grunnet jobb, men at det etter hvert viste seg at motoren forbrukte olje og at det måtte etterfylles. Klageren forklarer videre at det kom hvit røyk ut fra eksosrør den 07.10.2023, og at det da viste seg at toppakningen på høyre sylinder-rekke var ødelagt, og at det var kjølevæske-lekkasje på sylinder nr. 4. Motoren skal da ifølge klageren ha blitt demontert, og det viste seg da at motoren var i vesentlig dårligere stand enn det innklagde skal ha opplyst om. Klageren forklarer at det var skader i sylindervegger og stempler på sylinder 4, 6 og 7 og i begge topplokk, i tillegg til at kamaksel var utslitt. Videre opplyser klageren følgende:

«Ingen av disse skadene/slitasjen har oppstått pga lekkasje på topp pakning, det har skjedd tidligere. Vet at eldre motorer med en Flat Tapped Camshaft bør kjøres med olje som inneholder zink og det sier selger at han ikke har gjort. Skadene i sylindrer har oppstått pga at fremmedlegemer har kommet inn i forbrenningsrom. Vet utifra bilder og opplysninger fra motorbygger at det er byttet innsug (fra Torker II til Edelbrock Performance) og forgasser (fra Edelbrock til Holley) på motor i dag enn da motor ble bygget og da kan det ha kommet inn fremmedlegemer som har forårsaket skadene på sylinder vegger, stempler og topper. Motor må overhales for å bli i god stand.»

Klageren opplyser videre at ifølge Statens Vegvesen, så har bilen siden import kjørt om lag 10 000 kilometer. Videre uttaler han følgende:

«Motor har nok blitt kjørt noe mindre siden den er overhalt etter import. En proff overhalt motor skal aldri bli så utslitt på så lite kilometer. Når motor var

nybygget satt det ett Edelbrock Torker II innsug og når jeg kjøpte bilen var dette byttet mot ett Edelbrock Performer. Ved dette bytte av innsug kan det pga slarv av den som gjorde det kommet fremmedlegemer inn i motor som har forårsaket skader på sylindervegger, stempler og forbrenningsrom.»

For øvrig opplyser klageren at bilens kilometerstand var 96 547 den 06.12.2023.

Klageren reklamerte på forholdet den 15.10.2023, hvor han vedla et pristilbud på reparasjon fra Nybråten`s pålydende 94 237,75 kroner:

«Hei du.

Jeg har kjørt maks 2000 km med Pontiac`en siden jeg kjøpte den av deg så jeg ble overrasket når det begynte å ryke hvitt ut av høyre eksosrør tidligere denne uken, så torsdag og fredag tok jeg ut og demonterte motor og det var ett sørgelig syn å se for det er skader på stempler og cylindervegger på cyl 4,6 og 7 pga at noe har kommet inn i motor og det har ikke skjedd den tiden jeg har hatt bilen for det var sot og belegg over skadene så de har vært der før jeg kjøpte den.

Kamaksel er også utslitt.

Det var mye gjennomslag i cylindrer og det er nok pga ripene som er der. Jeg har vært i kontakt med Harald Nybråten som har gjort ett kostnadsoverslag på hvor mye det koster å få ordnet motor og det blir ikke billig for å si det mildt. Se bilde. Jeg betalte såpass mye for bilen for at du ga meg inntrykk av at bilen var veldig bra å så viser det seg nå at motor har skader og er utslitt, har også oppdaget masse andre ting med bilen som ikke er bra men det bryr jeg meg ikke om nå men det med motoren ble for mye for meg. Hadde jeg visst dette så hadde jeg aldrig kjøpt bilen.

Pga av at motor var i vesentlig dårligere stand enn det det du opplyste om så bør du ta mye av kostnaden med å overhale motor. Innsuget er også skiftet tidligere for det er ikke samme som det står at det skal være i henhold til dokumentasjon på motor. Sender bilder på skader også.»

Klageren har vedlagt korrespondanse med innklagde i etterkant av reklamasjonen. Der fremgår det at innklagde uttalte at bilen var i god stand på salgstidspunktet, at han ikke hadde hatt noen problemer med motoren i sitt eie, og at han ikke kjente til noen feil eller mangler ved bilen. Innklagde skal videre ha vist til salgsannonsen, hvor han hadde informert om motorens oppbygning og at bilen ble solgt uten noen form for garanti.

Innklagde skal videre ha uttalt at han har gitt alle opplysninger om bilens tilstand og at type olje er valgt etter anbefaling av motorbygger. Innklagde opplyser også at han hadde kontaktet Nybråten, som hadde uttalt at klageren hadde blåst en toppakning og at dette kunne skje ved høye turtall eller hard kjøring.

Det følger videre av korrespondansen at klageren mente at innklagde måtte kjenne til at bilen kastet ut olje på høyere turtall enn ved normal landeveiskjøring. Videre uttalte klageren at en toppakning som ryker ikke har noe å gjøre med at motor er skadet på tre sylindere, er utslitt og i dårlig stand. Han viser videre til at disse skadene har skjedd før han kjøpte bilen og at «kamaksel blir ikke nedlistt + motor får ikke skader på 3 cylindrer + stempler og topper av gåen topp pakning».

Klageren opplyser videre at innklagde skal ha ment at det var noen oppgraderinger som gjorde reparasjonen dyrere, og at klageren fant ut at Nybråten og innklagde kjente hverandre godt. Klageren viser til at innklagde og Nybråten skal ha fått for seg at klageren kappkjørte og presset bilen da den havarerte, men at dette ikke stemmer. Han forklarer at han kjørte ut av en rundkjøring og gasset oppover en bakke da motoren havarerte.

Klageren opplyser at det er mulig at innklagde og Nybråten ikke kjenner hverandre godt, men at han ønsket en upartisk sjekk hos et annet verksted i stedet. Klageren opplyser videre at han ikke skjønner hvorfor innklagde henger seg opp i tilbudet fra Nybråten, da det er tilbudet fra Fannrem Motorverksted AS som gjelder.

Klageren mener at innklagde må ha kjent til at noe ikke var helt bra med motoren da han fjernet peilepinnen for motorolje og i stedet satt inn en bolt i røret. Klageren opplyser videre at han fant ut hvorfor i ettertid. Klageren forklarer at grunnet skadene i sylindrene så ble det ved høyere turtall overtrykk i veivhuset/blokka, slik at peilepinne da ble trykket ut av røret av en blanding av eksos og motorolje.

Klageren forklarer videre at motoren ble tatt ut høsten 2023 og senere sendt til et motorverksted for å få en upartisk sjekk og pristilbud for reparasjon. Han opplyser at han ikke kjente motorverkstedet fra tidligere av, men at de er kjent for å bygge bra motorer. Klageren har fremlagt en tilstandsrapport fra Fannrem Motorverksted AS av 16.09.2024, hvor følgende er opplyst:

«Motor er pr 16.09 demontert, vasket, målt opp og kontrollert.

Motoren er tidligere overhaldt og forbedret med en del oppgraderinger i forhold til

original stand. Dette er godt dokumentert i byggeskjema oppdragsgiver har supplert oss med. Her står blant annet oppgitt følgende:

- Veivaksel er slipt ,020" / ,030" (medfører andre lagerdimensjoner enn standard),
- Kamaksel er av typen Comp Cam #51 -233-4.
- Ventilstørrelser: standard 2,11" innsug, mens eksos er økt til 1,77".
- Topper er portet, montert k-line og oppsatt med Comp Cams dual fjærer.
- Blokk er boret ,30" over standard: 4,182" / 106,22 mm

Ved demontering finner vi at informasjonen i disse dokumentene stemmer over ens med denne informasjonen. Med tanke på at dette er individuelle hensyn som blir tatt både ut i fra motorens tilstand når den overhales, samt valg i forhold til et godt oppsett eller et ønsket resultat, vurderer vi at dokumentasjonen garantert er riktig i forhold til denne motoren. Det ville være fullstendig usannsynlig at denne dokumentasjonen skulle stemme over ens med det resultatet vi har fått ellers.

Ved oppmåling og kontroll finner vi ikke at motoren er utslitt eller har betydelig bruksslitasje. Ingen sylindere har slitekant, og sylinder/stempelklaringer er innenfor toleranser på de sylindre som ikke er skadet. Topplukk holder tett og bærer ikke preg av langvarig bruk, samt at øvrige motorkomponenter er i god stand og viser lite tegn til slitasje eller langvarig bruk.

Videre finner vi at det er betydelig skade på sylinder og stempel på sylinder #7, mens flere andre stempel har skader av noe mindre omfang. Disse skadene vurderes som unormale, da det er flere hakk og type skader som ikke oppstår ved normal bruk. Rådelager på sylinder #7 er også skadet, og det er en ikke-ubetydelig ripe i veivaksel på #7. Øvrige lager har unormalt mye slitasje i forhold til hva man kan forvente.

På bakgrunn av dette vurderer vi det som sannsynlig at det på et tidspunkt har kommet inn et eller flere fremmedlegeme(r) i en eller flere sylindre og påført ovennevnte motorskader. Dette fordi påviste skader åpenbart er unormale i sammenheng med normalt bruk og funksjon, samt at påvist slitasje ikke er i henhold til det man kan forvente av normal slitasje, ettersom enkelte motorkomponenter har en betydelig og unormal slitasje, mens det ikke er en gjennomgående slitasje i motoren som sådan.»

Klageren har også fremlagt et pristilbud fra samme motorverksted, hvor det fremgår at reparasjonen koster 85 000 kroner, og at kostnaden for undersøkelse av motoren koster 6 500 kroner.

Klageren har også fremlagt en tilleggsuttalelse fra samme motorverksted av 21.10.2024, hvor følgende fremgår:

«Det vil naturlig nok være umulig for oss å tidsbestemme når denne skaden har oppstått, da vi har mottatt oppdraget i etterkant.

Fra et teknisk ståsted vil vi legge til grunn at de skader som er avdekket vil oppstå nok så umiddelbart når fremmedlegeme entrer sylindere, samt gradvis forverres over tid. Dette fordi sylindere og stempelskader forringere sylindere og stempelets overflate, integritet og klaringer, med det resultat at sylindere ikke holder tett, stempelringer skades eller slites unormalt og det avgis material fra bevegelige deler til motorens oljesystem, som igjen fører til unormal slitasje på lager.

Typiske symptomer på slike skader, utover det som fysisk er påvist ved demontering, er gjennomslag i motor og eventuell ulyd. Dette gir seg uttrykk i unormalt høyt trykk i veivhus, og påfølgende utånding gjennom veivhusventilasjon og peilepinne, hvor sistnevnte kan blåse ut eller være problematisk å få til å sitte i riktig posisjon under drift.

Vi legger også til grunn at skader eller brudd på toppakning ikke har korrelasjon med skadene man finner her. Dette fordi ingen del av toppakning er eksponert mot sylindere eller forbrenningsrom, og vil derfor være beskyttet mot slike problemer.»

Klageren har fremlagt dokumentasjon på en transaksjon på 100 000 kroner til Tormod Flåbakk datert 23.10.2023, som omhandler betaling for en Pontiac 463 motor. Klageren forklarer at han kjøpte en brukt motor som han skulle bruke midlertidig i bilen, slik at han kunne bruke bilen. Klageren opplyser at betaling for denne motoren vel egentlig ikke har noe med saken å gjøre, men at han har tatt dette med for å vise hvor mye en slik motor koster. For øvrig opplyser klageren at det er han selv som har satt inn motoren, da han har 44 års erfaring med å reparere kjøretøy.

Klageren har også fremlagt bilder som skal vise skader i motor på 3 sylindervegger, stempler, forbrenningsrom og kamaksel.

Innklagde avviser klagerens krav, og uttaler følgende.

«Bilen har vært i mitt eie i ca. 12 år, jeg kjøpte bilen av en tidligere eier som har bygget om bil og overhelt motor. Hvor lenge den har vært i hans eie er jeg usikker på. Bilen har ikke vært bygget om i mitt eie og det er ikke foretatt noe annet enn normalt vedlikehold. Små reparasjoner og service er gjort av Harald Nybråten (som har bygget motor) Bilen har fungert utmerket i mitt eie. Kjøper nevner at det er byttet innsug, men det er heller ikke gjort i den tiden jeg har hatt bilen. SMS historikken som er lagt ved oppsummerer det jeg mener om saken, men når det er sagt synes jeg det produseres en del feil underveis fra kjøper. Det som ble sagt av meg ved salg, er at motor har fungert fint i mitt eie, jeg ser kjøper omformulerer dette på en negativ måte, noe som jeg finner urimelig da det var en ærlig påstand, . Jeg ser det er lagt ved et prisoverslag fra Nybråten's (Harald Nybråten) verksted. Jeg snakket med Harald Nybråten om prisoverslag og han sa at dette var en ytterligere oppgradering av motor, samt dyrere komponenter enn det som satt/sitter i motor og mer ytelse (mer hestekrefter enn bilen hadde i utgangspunktet) og ikke en nødvendig reparasjon av motor ,noe jeg stiller meg undrene til. I tillegg fortalte Harald Nybråten meg at det hadde vært kappkjøring med en annen bil da uhellet skjedde, og at det var blåst en topppakning. Videre stilte Nybråten seg undrende til hvorfor jeg skulle være med å betale en oppgradering av motor som han mente hadde normal slitasje etter alle disse årene og ikke en nødvendighet for å få motor til å fungere. Slitasje kan også skjedd før mitt eie.»

Innklagde mener at klagerens påstander er urimelige da dette er en 50 år gammel bil med en motor som på salgstidspunktet var over 20 år gammel, og at det har vært en endring i bruksmønster og kjørestil etter at klageren kjøpte bilen. Han viser til at bilen var kjørbar og fin før salget, og at den ble solgt uten noen skjulte feil og mangler. Innklagde opplyser videre at han hadde byttet olje på bilen, samt oljefilter, plugg, luftfilter og kjølevæske.

Når det gjelder bolt og peilepinne så opplyser innklagde at dette var slik da han kjøpte bilen fra forrige eier, og at dette sikkert er noe forrige eier og for så vidt Nybråten kan bekrefte.

Når det gjelder innklagdes kjennskap til Nybråten, så er dette kun relatert til at han har hatt bilen på service hos ham et par ganger. Innklagde opplyser videre at han ikke har

noen tillit til de reparasjoner og kostnader som klageren har utført, da han mener at klageren har «produsert feil og mangler samt usannheter gjennom hele historikken».

Forbrukerklageutvalget går ikke nærmere inn på partenes anførsler i sakssammendraget, enn det som er beskrevet ovenfor. Utvalget har mottatt alle saksdokumentene og har satt seg inn i disse.

Sakens gang

Saken ble 06.12.2023 brakt inn for Forbrukertilsynet og fikk saksnummer 23/16677. Forbrukertilsynet henvendte seg skriftlig til innklagde første gang 02.07.2024. Saken ble henlagt som uforlikt ved Forbrukertilsynets brev av 25.09.2024. Klagen til Forbrukerklageutvalget er sendt med elektronisk signatur 22.10.2024, og er rettidig.

Saken ble lagt frem i Forbrukerklageutvalgets møte den 18.03.2026.

Klagerens påstand

Klageren har fremsatt krav om prisavslag med 47 500 kroner, i tillegg til erstatning med 7 777 kroner.

Utvalget ser slik på saken

Saken gjelder kjøp mellom private, og vurderes derfor etter kjøpsloven 13. mai 1988 nr. 27 (kjl.), jf. lovens § 1.

Selv om tingen er solgt «som den er» eller med liknende forbehold, kan selgeren likevel ha et mangelansvar. Etter kjl. § 19 første ledd foreligger det uansett forbeholdet en mangel dersom selgeren har gitt uriktige opplysninger om tingen som har hatt innvirkning på kjøpet, jf. bokstav a. Videre foreligger en mangel dersom selgeren har forsømt å gi opplysning om vesentlige forhold ved tingen som han måtte kjenne til og som kjøperen hadde grunn til å regne med å få, dersom unnlåtelsen har hatt innvirkning på kjøpet, jf. bokstav b. Endelig foreligger mangel hvis tingen er i vesentlig dårligere stand enn kjøperen hadde grunn til å regne med etter kjøpesummen og forholdene ellers, jf. bokstav c.

Ved vurderingen av om tingen har mangel, skal det tidspunktet da risikoen går over på kjøperen legges til grunn, selv om mangelen først viser seg senere, kjl. § 21 første ledd. Risikoen går over ved levering, jf. kjl. § 13 første ledd.

I henhold til alminnelige bevisregler er det klageren som har bevisbyrden for å sannsynliggjøre den eller de omstendigheter som kravet er grunnet på.

Utvalget legger til grunn at det er dokumentert at det foreligger skader i motoren knyttet til sylinder og stempel, og at disse skadene fremstår som unormale i forhold til det som kan forventes.

Spørsmålet er imidlertid om hvorvidt skadene forelå på kjøpstidspunktet. Klageren har opplyst at han oppdaget skadene nærmere ett år etter at han kjøpte bilen. Han har videre forklart at han i denne tiden brukte bilen lite, og at bilen hadde en kilometerstand på 96 547 den 06.12.2023, noe som innebærer 1 300 kjørte kilometer.

Klageren har fremlagt en sakkyndig uttalelse hvor det fremkommer at de ikke kan si noe om når skaden har oppstått, utover at skaden må ha oppstått nokså umiddelbart etter at et fremmedlegeme har entret sylinder, og at dette gradvis har forverret seg over tid. Sett på bakgrunn av denne uttalelsen, i tillegg til at det skaden viste seg først ett år etter levering, mener utvalget at det ikke er sannsynliggjort at skaden forelå på kjøpstidspunktet. Det kan derfor ikke legges til grunn at det foreligger en kjøpsrettslig mangel, jf. kjl. § 21 første ledd, jf. § 13 første ledd.

Klageren har etter dette ikke fått medhold i sitt krav.

Konklusjon og vedtak

Forbrukerklageutvalget fatter slikt vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er enstemmig.

Porsgrunn, den 18.03.2026

Signe Eriksen

Anders Aasland Kittelsen

Trygve Bergsåker

Saksbehandler: Grethe Walmann Bakken